

Ο πατέρας του Λαϊκού τραγουδιού Βασίλης Τσιτσάνης

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ο Βασίλης Τσιτσάνης υπήρξε ένας από τους μεγαλύτερους Έλληνες λαϊκούς συνθέτες, στιχουργούς και τραγουδιστές του 20ου αιώνα με εκατοντάδες τραγούδια στο ενεργητικό του και μεγάλες λαϊκές επιτυχίες που ακούγονται μέχρι και σήμερα. Γεννήθηκε στα Τρίκαλα από γονείς Ηπειρώτες. Τσαρουχάς ο πατέρας του, είχε ένα μαντολίνο με το οποίο έπαιζε σχεδόν αποκλειστικά κλέφτικα τραγούδια της πατρίδας του. Αυτά ήταν τα πρώτα ακούσματα του μικρού Βασίλη μαζί με τις βυζαντινές ψαλμωδίες που άκουγε στην εκκλησία. Στα 11 χρόνια του χάνει τον πατέρα του και μόνον τότε πέφτει στα χέρια του το μαντολίνο – το οποίο στο μεταξύ έχει μετατραπεί από κάποιον ντόπιο οργανοποιό σε μπουζούκι. Αυτό στάθηκε η σημαντική αφορμή για την μετέπειτα μουσική πορεία και σταδιοδρομία του μεγάλου συνθέτη.

Στα γυμνασιακά του χρόνια στα Τρίκαλα μαθαίνει παράλληλα βιολί, συμμετέχοντας με αυτό σε τοπικές εκδηλώσεις. Το μπουζούκι όμως, αν και χωρίς κοινωνική καταξίωση στη μικρή τοπική κοινωνία, τραβάει περισσότερο το ενδιαφέρον του. Οι πρώτες του επιρροές είναι τα τραγούδια του Βαγγέλη Παπάζογλου και του Μάρκου Βαμβακάρη. Τα πρώτα του τραγούδια τα γράφει σε ηλικία 15 χρονών. Στα τέλη του 1936 φεύγει από τα Τρίκαλα για την Αθήνα, με σκοπό να σπουδάσει νομικά. Για να συμπληρώσει τα έσοδά του δουλεύει παράλληλα σε ταβέρνες. Σε μια από αυτές γνωρίζει τον τραγουδιστή Δημήτρη Περδικόπουλο ο οποίος τον πηγαίνει σε μια δισκογραφική εταιρεία. Ηχογραφεί για πρώτη φορά το 1937, αλλά το κύριο μέρος των προπολεμικών δίσκων του πραγματοποιείται τα επόμενα χρόνια.

«Αρχόντισσα» είναι το πιο γνωστό τραγούδι που ηχογραφεί τότε αλλά μαζί με αυτό βρίσκουν θέση στη δισκογραφία τραγούδια όπως τα «Να γιατί γυρνώ», «Γι' αυτά τα μαύρα μάτια σου» και πολλά άλλα που ερμηνεύουν ο Στράτος Παγιουμτζής, ο Στελλάκης Περπινιάδης, ο Κερομύτης αλλά και ο Μάρκος Βαμβακάρης. Με αυτά τα τραγούδια ο Τσιτσάνης εισήγαγε ένα νέο είδος Λαϊκού τραγουδιού το οποίο αποτελείται στο πλατύτερο κοινό, σε αντίθεση με το ρεμπέτικο τραγούδι που ενδιαφέρει ένα περιορισμένο κύκλο ακροατών. Με αυτά απαντά στην λογοκρισία της Μεταξικής δικτατορίας η οποία απαγορεύει τόσο τα προϋπάρχοντα τραγούδια του ρεμπέτικου περιθωρίου όσο και τις εμφανείς ανατολίτικες μελωδίες. Στη Θεσσαλονίκη στα χρόνια της κατοχής θα συνθέσει

κάποιες από τις μεγάλες του επιτυχίες: «Αχάριστη», «Μπαξέ τσιφλίκι», «Τα πέριξ», «Νύχτες μαγικές», «Ζητιάνος της αγάπης», «Ντερμπεντέρισσα» και βέβαια τη «Συννεφιασμένη Κυριακή».

Θα αναπτύξει μια λαμπρή συνθετική παραγωγή τη δεκαετία 1945-1955. Τότε θα φανερώσει νέες φωνές, όπως ήταν η Μαρίκα Νίνου, τη Σωτηρία Μπέλλου, τον Πρόδρομο Τσαουσάκη οι οποίοι θα τραγουδήσουν τα τραγούδια «Είμαστε αλάνια», «Πήρα τη στράτα κι έρχομαι», αργότερα του: «Χωρίσαμε ένα δειλινό», «Τρελός τσιγγάνος», «Πέφτουν της βροχής οι στάλες», «Όμορφη Θεσσαλονίκη», «Αντιλαλούνε τα βουνά», «Κάνε λιγάκι υπομονή», «Φάμπρικες», «Πέφτεις σε λάθη», «Καβουράκια», «Κάθε βράδυ λυπημένη», «Ξημερώνει και βραδιάζει», «Έλα όπως είσαι». Τραγούδια του θα ερμηνεύσουν επίσης ο Καζαντζίδης, ο Μπιθικώτσης, ο Γαβαλάς, ο Αγγελόπουλος, η Γκρέυ, η Πόλυ Πάνου, η Χαρούλα Λαμπράκη, ο Σταμάτης Κόκοτας κι από κάποιο σημείο και κάτω, κατ' εξοχήν ο ίδιος. Από αυτά ν' αναφέρουμε ενδεικτικά : «Ίσως αύριο» (1958), «Τα λιμάνια» (1962), «Τα ξένα χέρια» (1962), «Μείνε αγάπη μου κοντά μου» (1962), «Κορίτσι μου όλα για σένα» (1967), «Απόψε στις ακρογιαλιές» (1968), «Κάποιο αλάνι» (1968), «Της Γερακίνας γιός» (1975), «Δηλητήριο στη φλέβα» (1979).

Το 1980 με πρωτοβουλία της UNESCO ηχογραφείται ένας διπλός δίσκος με τίτλο «Χάραμα» – έτσι λεγόταν το μαγαζί στο οποίο ο Τσιτσάνης εμφανιζόταν τα τελευταία 14 χρόνια της καριέρας του και της ζωής του. Σε αυτό το δίσκο παίζει μια σειρά από κλασικά

του τραγούδια αλλά και πολλά αυτοσχεδιαστικά κομμάτια στο μπουζούκι. Ο δίσκος αυτός με την έκδοσή του στην Γαλλία (1985) παίρνει το βραβείο της Μουσικής Ακαδημίας «Charles Gross». Όμως στο μεταξύ ο κορυφαίος δημιουργός έχει φύγει για πάντα.

Ίσως να μην υπήρξε τόσο πολυτραγουδισμένος λαϊκός συνθέτης όπως ο Τσιτσάνης, τα τραγούδια του οποίου έφτασαν σε κάθε σπίτι. Η νεοελληνική ιστορία έμελλε να γράψει με χρυσά γράμματα, καθώς ήταν αυτός που οδήγησε το λαϊκό τραγούδι από την απομόνωση και το περιθώριο σε ευρύτατη αποδοχή και το ενέταξε στην κοινωνική πραγματικότητα της μεταπολεμικής Ελλάδας.

%bgfakloexn%